

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सिआर/१८८९
निर्णय दिनांक १९-११-२०१०

१ श्री एकनाथ चिंधु सोनार
बिजली नगर, देवपूर, ता.देवपूर
जि.धुळे

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याधिकारी,
नगरपरिषद, पारोळा, जि.जळगांव

: प्रतिवादी : प्रतिनिधी उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा मुख्याधिकारी
नगरपरिषद, पारोळा, जि.जळगांव

: अनुपस्थित

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक ०३/०८/२००९ रोजी अनाधिकृत बांधकाम पाडणेबाबतचे दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ वरील कलम ६ (१) नुसार त्यांचे पत्र दिनांक ९.४.२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याधिकारी, नगरपरिषद, पारोळा, जि.जळगांव यांचेकडे घर क्रमांक १७०२ मध्ये सामुहिक मालकीचे घर असतांना अनाधिकृत बांधकाम केलेले आहे. या संदर्भात पूर्वी दिलेल्या अर्जाच्या बाबत काय कारवाई झाली याचा तपशिल मागितला आहे. मुख्याधिकारी नगर परिषद पारोळा यांना अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ८ मे. २००९ नुसार बांधकाम परवानगी अद्याप दिलेली नाही, वगैरे माहिती कळविली आहे. परंतु या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. १६.मे.२००९ नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा मुख्याधिकारी नगरपरिषद, पारोळा यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. यावर मुख्याधिकारी यांनी सुनावणी घेतल्याचे व आदेश पारीत केल्याचे दिसून येत नाही. तथापि मुख्याधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १२ जुन २००९ नुसार अपिलार्थी यांना असे कळविले आहे की, सदरील बांधकामाबाबत न.पा. नियमाप्रमाणे पुढील कार्यवाही करण्यात येईल. आज सुनावणीच्या दिवशी मुख्याधिकारी यांचे प्रतिनिधी उपस्थित आहेत. त्यांनी अशी माहिती दिली की,

प्रथम अपिलाच्या पत्रात असे नमूद केले आहे की, सदरील बांधकामाबाबत न.पा.अधिनियमाप्रमाणे पुढील कार्यवाही करण्यात येईल व त्यानुसार दिनांक ११.११.२०१० रोजी अनाधिकृत बांधकामाबाबत सर्व संबंधीतांना हे विनापरवानगी असल्याने त्वरीत पाडून टाकावे अशा आदेशाच्या नोटीसा जारी केल्या आहेत. उपरोक्त परिस्थिती पाहता विहित वेळेत माहिती देण्याची कारवाई झालेली असल्याने अपील निकाली काढण्यात येत आहे.

आदेश

१. अपील क्रमांक सिआर १८८९/२००९ निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक ११-११-२०१०

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री एकनाथ चिंधु सोनार बिजली नगर, देवपूर, ता.देवपूर जि.धुळे
- २ जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याधिकारी, नगरपरिषद कार्यालय, पारोळा, जि.जळगांव यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा मुख्याधिकारी नगरपरिषद, पारोळा, जि.जळगांव यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार

अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/६५
दिनांक १९-११-२०१०

१ श्री.रमेश मोहनराव भुजाडी
रा.नांदूर रोड, मु.पो.ता.राहूरी, जि.अहमदनगर

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

विरुद्ध

- १ जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी : प्रतिवादी : प्रतिनिधी
कार्यालय, श्रीरामपूर, जि.अहमदनगर उपस्थित
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी : अनुपस्थित
कार्यालय, श्रीरामपूर, जि.अहमदनगर

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक २२/०१/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ चा कलम ६ (१) नुसार त्यांचा अर्ज दिनांक १२.११.२००९ नुसार उपविभागीय अधिकारी, श्रीरामपूर यांचेकडून अशी माहिती मागितली आहे की, भोगवटादार वर्ग २ व खाजगी जमीन मालकीच्या जमिनी आपआपसात अदलाबदल झालेल्या ४ प्रकरणांच्या कागदपत्रांची माहिती द्यावी. माहिती समक्ष हवी असे अपिलार्थी यांनी अर्जात नमूद केले आहे. विहीत मुदतीत माहिती न दिल्याचे दर्शवून प्रथम अपील दाखल केले आहे. अपिलीय अधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी, श्रीरामपूर भाग, श्रीरामपूर यांनी दिनांक ०५/०१/२०१० रोजी सुनावणी ठेवल्याचे, दाखल केलेल्या कागदपत्रांवरुन दिसून येत आहे. प्रथम सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी गैरहजर होते. माहिती शुल्काची रक्कम भरलेली नसल्याने अपिलीय अधिकारी यांनी अपील अमान्य केले आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी उपविभागीय अधिकारी श्रीरामपूर, जिल्हा अहमदनगर यांचे प्रतिनिधी शिरस्तेदार, उपविभागीय अधिकारी कार्यालय श्रीरामपूर हे उपस्थित आहेत. त्यांनी अशी माहिती दिली की, अपिलार्थी यांनी मागणी केलेली कागदपत्रे प्राप्त करून घेणेकामी शुल्काचे पत्र दि. २४.११.२००९ नुसार, कागदपत्रांच्या झेरॉक्सची रक्कम म्हणून रुपये २० चा भरणा करण्यास

सांगण्यात आले. सदर पत्राची प्रत त्यांनी सुनावणीच्या दिवशी दाखल केली आहे. तसेच हे पत्र पोस्टाचा दाखला देवून पाठविले आहे व पोस्टाचा ३.१२.२००९ चा शिक्का असलेली प्रतही त्यांनी तपासणीच्या दिवशी दाखल केली आहे. त्यांनी पुढे असे सांगितले की, अपिलार्थी यांनी दि. १२.११.२००९ च्या अर्जान्वये माहितीचे अधिकारात मागणी केलेली माहिती त्यांना समक्ष देणे कामी तयार असून त्यांना तसे पत्र देण्यात आले आहे. तथापि माहिती मिळणेकामी आवश्यक असलेले शुल्क न भरल्यामुळे त्यांना माहिती दिली गेली नाही. तसेच असेही सांगितले की, अपिलार्थी यांनी कधीही माहिती अधिकारी यांचेशी समक्ष संपर्क केला नाही व चौकशी केलेली नाही. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नसल्याने त्यांचे म्हणणे ऐकून घेणे शक्य झाले नाही. अपिलार्थी यांनी माहिती समक्ष मागितलेली असल्याने ती प्राप्त करण्यासाठी कार्यालयात उपस्थित राहणे ही त्यांची जबाबदारी आहे.

उपरोक्त विवेचन पाहता माहिती देण्यामध्ये जन माहिती अधिकारी यांनी टाळाटाळ केली आहे असे म्हणता येणार नाही. अपील निकाली काढण्यात येत आहे.

आदेश

१. अपील क्र.सीआर ६५/२०१० हे अपील निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

१९-११-२०१०

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

१. श्री.रमेश मोहनराव भुजाडी, रा.नांदूर रोड, मु.पो.ता.राहूरी, जि.अहमदनगर
२. जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी कार्यालय, श्रीरामपूर जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
३. जन अपीलीय अधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी, श्रीरामपूर जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
४. निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सिआर/१८९०
दिनांक १९-११-२०१०.

१ श्री.भास्कर गुलाबसिंग गिरासे व : अपिलार्थी : अनुपस्थित
श्री.अशोक नामदेव पाटील, प्लॉट नं.५२, ज्ञानदीप
सोसायटी, (तय्यबी नगर) साईसेवा हॉस्पीटल
समोर, नंदुरबार. जिल्हा-नंदुरबार.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा उप अभियंता, : प्रतिवादी : उपस्थित
बांधकाम उपविभाग, पंचायत समिती, साक्री, जि. धुळे

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, : उपस्थित
बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे.

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक ०९/११/२००९ रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील कलम ६(१) नुसार जन माहिती अधिकारी तथा उप अभियंता, बांधकाम उप विभाग, पंचायत समिती, साक्री यांचेकडे त्यांचा अर्ज दिनांक ५ जून, २००९ नुसार १ एप्रिल, २००८ ते ३० मे, २००९ अखेरच्या सी.आर. एस.आर., एफ.डी.आर. च्या कामांची यादी, कामांची रक्कम व काम करणा-या शाखा अभियंत्याचे नांव याबाबतची माहिती मागितलेली आहे. माहिती न मिळाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक २७/७/२००९ अनुसार कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे यांचेकडे प्रथम अपील सादर केले. यावर अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे यांनी दिनांक ७/९/२००९ रोजी सुनावणी घेऊन त्यांचे पत्र दिनांक ८/९/२००९ नुसार असा आदेश पारीत केला की, माहिती अधिकारी यांनी दिनांक १५/९/२००९ पर्यंत माहिती विनामुल्य द्यावी.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी यांनी असे सांगितले की, अपीलार्थी यांनी मागितलेली माहिती प्रत्यक्ष मिळाली, माझी काहीही तक्रार नाही असे लिहून दिले आहे व अपिलार्थीच्या त्या पत्राची प्रत दाखल केली. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी गैरहजर होते व

त्यांनी माहिती मिळाली असून त्यांची काहीही तक्रार नाही असे लेखी निवेदन दिलेले असल्यामुळे अपील निकाली काढणेत येत आहे.

आदेश

१. अपिल क्रमांक १८९०/२००९ निकाली काढणेत येत आहे.

स्थळ - नाशिक

दिनांक - १९.११.२०१०

(मा.हि.शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ, नाशिक

प्रत-

१. श्री. भास्कर गुलाबसिंग गिरासे, व अशोक नामदेव पाटील, प्लॉट नं.५२, ज्ञानदीप सोसायटी,(तथ्यबी नगर) साईसेवा हॉस्पीटल समोर, नंदुरबार, जिल्हा - नंदुरबार.
२. जन माहिती अधिकारी तथा उप अभियंता, बांधकाम उप विभाग, पंचायत समिती, साक्री, जिल्हा धुळे यांना या निकालपत्रातील पुढील कार्यवाहीसाठी.
३. जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे यांना या निकालपत्रातील पुढील कार्यवाहीसाठी.
४. निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २००८/रामाआ/अपील/सीआर/२३५०
दिनांक:-१९/११/२०१०.

१. श्री.शेख शफीओद्दीन छोटुभाई,
यशोदा नगर, मातृपितृछाया बंगल्यासमार,
पाईपलाईन रोड, सावेडी, अहमदनगर.

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

विरुद्ध

१. जन माहिती अधिकारी तथा
तहसिलदार (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय,
अहमदनगर.

: प्रतिवादी : अनुपस्थित

२. जन अपिलीय अधिकारी तथा
उपजिल्हाधिकारी (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय,
अहमदनगर.

: अनुपस्थित

प्रत्यक्षातः-

जन माहिती अधिकारी:- शिरस्तेदार, उपविभागीय अधिकारी, नगर भाग, अहमदनगर.

जन अपिलीय अधिकारी:- उपविभागीय अधिकारी, नगर भाग, अहमदनगर.

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक २९/०४/२००८ रोजी (फेरसादर दिनांक ०६/११/२००८) दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपीलार्थी यांनी माहिती अधिकार अधिनियम २००५ च्या कलम ६ (१) नुसार दिनांक १४/१२/२००७ चे अर्जानुसार जन माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर यांचेकडून (उपविभागीय अधिकारी, नगर भाग, अहमदनगर कार्यालयात प्राप्त दिनांक २४.१२.२००७) पुढीलप्रमाणे माहिती मागितली आहे. दिनांक २७.१२.२००६ रोजी सौ.रुकसाना शफीओद्दीन शेख राहणार यशोदानगर सावेडी, अहमदनगर यांनी केलेल्या अर्जास अनुसरुन करण्यात आलेल्या कारवाईची माहिती मिळण्याबाबत अर्ज केला आहे. जन माहिती अधिकारी यांनी माहिती न दिल्याने त्यांनी त्यांचे पत्र दि. १५ जानेवारी २००८ नुसार प्रथम अपील दाखल केले. या अपिलाची सुनावणी अपिलीय अधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी, नगर भाग, अहमदनगर यांनी दिनांक २१.०१.२००८ रोजी घेतली व असा आदेश पारीत केला की, सामनेवाला यांनी असा खुलासा केला की, अर्जदार यांना त्यांच्याकडील पत्र दि. २०.१२.२००७ नुसार (प्रत्यक्षात

दि.२०/०१/२००७ चे पत्र) माहिती देण्यात आली आहे व ते पत्र मिळाल्याबाबत अर्जदाराची स्वाक्षरी सदरील पत्रावर घेण्यात आलेली आहे. याच आदेशामध्ये अपिलार्थीय अधिकारी यांनी अपिलार्थीस त्यांनी मागणी केलेली माहिती दि.२०/०१/२००७ रोजी दिली गेली असल्याचा निष्कर्ष नोंदविला आहे. याशिवाय इतर कोणतीही माहिती अपिलार्थीस आवश्यक असल्यास उपलब्ध कागदपत्रांच्या छायांकीत प्रती विहित शुल्क भरून ७ दिवसात देण्याचे आदेश जन माहिती अधिकाऱ्यांना दिले आहेत.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ कलम १९(३) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ०६.११.२००८ नुसार द्वितीय अपील दाखल केले आहे. त्या अर्जात पुढीलप्रमाणे नमूद केले आहे. दि.१४.१२.२००७ रोजी जन माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार (महसूल), अहमदनगर यांचेकडे अर्ज करून ३० दिवसांत माहिती दिली नाही. अपिलाच्या दि.२१.०१.२००८ रोजी घेतलेल्या सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी यांनी लेखी युक्तीवाद सादर केला. नंतर सविस्तरपणे लिहून असेही नमूद केले आहे की, दिनांक १४/१२/२००७ रोजी माहिती मिळण्यासाठी दिलेल्या अर्जाची माहिती अपिलकारास दिनांक २०/०१/२००७ रोजी दिली आहे, अशाप्रकारचे विधान डोके ठिकाणावर असलेली कोणतीही व्यक्ती करणार नाही. तसेच त्यांनी असे नमूद केले आहे की, सौ.रुकसाना शफीओद्यीन शेख यांनी दि.२७/१२/२००६ रोजी केलेला अर्ज हा न्यायालयाच्या निकालासंबंधी माहिती देणारा आहे. या न्यायालयीन निकालाची दखल न घेता अपीलार्थींना आदेश दिलेला आहे. परंतु त्यांनी पुढे असेही नमूद केले आहे की, अपिलीय अधिकारी यांचे आदेशानुसार अपिलार्थींला दि.१४.०२.२००८ रोजी कागदपत्रे देण्यात आली आहेत.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी, जन माहिती अधिकारी, अपिलीय अधिकारी हे सर्वच गैरहजर आहेत. त्यामुळे अपिलार्थींना दिनांक १४/०२/२००८ रोजी मिळालेल्या कागदपत्रावर काय म्हणावयाचे आहे, हे समजू शकत नाही. दिवाणी दाव्याच्या (Regular civil suit No.१२२/९९) निकालाच्या अनुषंगाने जो त्यांचा अर्ज दि.२७.१२.२००६ सोबत जोडलेला होता, त्या अर्जानुसार काय कारवाई केली, याची माहिती अपिलार्थींना मिळाली काय? हे समजू शकत नाही. दिनांक २१/०१/२००८ रोजी प्रथम अपिलाच्या वेळेस अपिलार्थींनी केलेल्या युक्तीवादाच्या प्रती त्यांनी आयोगाकडे केलेल्या अर्जासोबत जोडलेल्या आहेत. त्यावरून असे दिसून येते की, उपविभागीय अधिकारी यांनी हा युक्तीवाद दि.२१.१.२००८ रोजी पाहिलेला आहे. पण त्याची दखल, त्यांनी

आदेश निर्गमित करतांना घेतलेली नाही. अपिलीय अधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी, नगर भाग, अहमदनगर यांचे अपीलाचे उत्तर संयुक्तीक नाही. कारण माहिती मिळण्यासाठी दिलेला अर्ज हा दि.१४.१२.२००७ चा असतांना संबंधीतांना त्यापूर्वी बराच काळ अगोदर म्हणजे दिनांक २०.०१.२००७ रोजी माहिती देण्यात आली, असे अपीलाच्या आदेशात नमूद आहे. वास्तविक पाहता दि.२०/०१/२००७ रोजीच्या पत्राद्वारे संबंधित अधिकाऱ्याने दि.२७/१२/२००६ रोजीच्या अर्जासंदर्भात केलेली कार्यवाही संबंधित अर्जदार सौ.रुकसाना शफिओद्दीन शेख यांना कळविली आहे. तथापि, या प्रकरणाशी संबंधित अपिलार्थी यांनी दि.१४/१२/२००७ रोजीच्या माहितीच्या अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती त्यांना दिल्याचे दिसून येत नाही. दि.२७/१२/२००६ रोजी अर्ज करणारे अर्जदार व माहिती अधिकार अधिनियमान्वये मागणी करणारे या प्रकरणाशी संबंधित अपिलार्थी या दोन स्वतंत्र व्यक्ती आहेत. त्यामुळे अपिलार्थीस जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांच्या दि.१४/१२/२००७ रोजीच्या अर्जास दि.२०/०१/२००७ रोजी माहिती दिली असल्याचा अपिलीय अधिकारी यांनी नोंदविलेला निष्कर्ष संयुक्तिक ठरत नाही.

उपरोक्त विवेचनावरुन तसेच नस्तीमध्ये उपलब्ध कागदपत्रांवरुन असा निष्कर्ष निघतो की, तत्कालीन जन माहिती अधिकारी तथा शिरस्तेदार, उपविभागीय अधिकारी कार्यालय, नगर भाग, अहमदनगर यांनी अपिलार्थीस त्यांच्या मूळ अर्जामधून हवी असलेली माहिती अधिनियमाद्वारे विहित केलेल्या मुदतीत दिलेली नाही. अशाप्रकारे माहितीचा अधिकार अधिनियम कलम ७(१) चे उल्लंघन झाले आहे. त्यामुळे माहिती अधिकार अधिनियम २००५ चा कलम २० (१) नुसार ते शास्तीस पात्र आहेत. तरी त्यांच्यावर शास्ती का लादण्यात येऊ नये, याबाबतचा खुलासा हे आदेश निर्गमित होताच राज्य माहिती आयोगाचे खंडपीठ नाशिककडे १५ दिवसांत सादर करावा. या मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास त्यांच्यावर शास्ती लादण्याबाबत आदेश निर्गमीत करण्यात येतील.

तसेच अपिलीय अधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी, नगर भाग, अहमदनगर यांनी प्रथम अपिलावर विचारपूर्वक आदेश दिलेला नाही. माहितीचा अधिकार अधिनियमाखाली माहिती मागण्यासाठी दिनांक २४/१२/२००७ रोजी प्राप्त झालेल्या अर्जास तो प्राप्त होण्या अगोदर बराच काळ म्हणजे दिनांक २०/०१/२००७ नुसार उत्तर दिल्याचे अपीलाच्या आदेशात नमूद केले आहे. त्यामुळे त्यांच्यात कर्तव्य परायणतेचा अभाव दिसून येतो. त्यांनी माहितीचे अधिकार अधिनियम

२००५ मधील तरतुदीचे उल्लंघन केलेले असल्यामुळे, त्यांच्यावर प्रशासकीय कारवाई करण्यात यावी. यास्तव या निर्णयाची एक प्रत विभागीय आयुक्त, नाशिक यांना देण्यात यावी.

तसेच आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी व अपिलीय अधिकारी हे दोघेही गैरहजर आहेत याचीही जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांनी नोंद घ्यावी. जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांना या निर्णयाची प्रत पुढील कार्यवाहीसाठी देण्यात यावी.

आदेश

१. अपील क्रमांक २३५०/ २००८ मान्य करण्यात येत आहे.
२. संबंधित जन माहिती अधिकारी तथा शिरस्तेदार, उपविभागीय अधिकारी, नगर भाग कार्यालय अहमदनगर यांनी माहिती न दिल्यामुळे, त्यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियमाचे उल्लंघन केले आहे व त्यांचेवर अधिनियमाचे कलम २०(१) नुसार रु.५०००/- इतकी शास्ती का लादण्यात येऊ नये, याबाबतचा खुलासा त्यांनी आयोगाच्या कार्यालयास हे आदेश प्राप्त होताच १५ दिवसांत सादर करावा. खुलासा विहित मुदतीत प्राप्त न झाल्यास, शास्ती कायम करण्यात येईल.

नाशिक

दिनांक १९-११-२०१०

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

१. श्री.शेख शफीओद्यीन छोटुभाई, यशोदानगर, मातृपितृछाया बंगल्यासमोर, पाईपलाईन रोड, सावेडी, अहमदनगर.
२. जन माहिती अधिकारी तथा शिरस्तेदार, उपविभागीय अधिकारी, नगर भाग, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
३. जन अपिलीय अधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी, नगर भाग, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
४. विभागीय आयुक्त, नाशिक विभाग, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.

५. जिल्हाधिकारी, अहमदनगर, जिल्हा-अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
६. निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/६७
दिनांक १९-११-२०१०

१ श्री. प्रभाकर आनंदा येवले
ता. श्रीरामपूर, जिल्हा अहमदनगर.
विरुद्ध

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

१ जन माहिती अधिकारी तथा	: प्रतिवादी :	उपस्थित
प्रादेशिक न्यायसहायक, वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, निजाम बंगला परिसर, छावणी, औरंगाबाद		
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा	:	उपस्थित
प्रादेशिक न्यायसहायक, वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, निजाम बंगला परिसर, छावणी, औरंगाबाद		

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक २५/०१/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील कलम ६(१) नुसार त्यांचा अर्ज दिनांक २०/१०/२००९ नुसार गुन्हा क्रमांक १/९५ व २/९५ मधील डिनेचर्ड स्पिरीट ०.५% अॅसिटोन सॅम्पल अॅनालिसीसचा सविस्तर तपशील मिळणेबाबत माहिती मागितली आहे. त्यांनी जी.एल.सी. पध्दतीने केलेल्या अॅनालिसीसची कॉम्प्युटराईज्ड चार्टची प्रत मागितली आहे. अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम-२००५ मधील कलम १९(३) अन्वये राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ औरंगाबाद यांचेकडे पुढीलप्रमाणे कारणे नमूद करून द्वितीय अपील सादर केले आहे. मागणी केलेली माहिती जन अपिलीय अधिकारी यांनी ८(१) (ख) व ८ (१) (ग) चा आधार घेऊन नाकारली आहे. परंतु अपिलार्थीनी वस्तुतः तशी स्थिती नाही असे नमूद करून आणि प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी सुनावणी न घेता परस्पर निर्णय दिला आहे व अर्जाप्रमाणे माहिती मिळावी यासाठी आयोगाकडे, माहितीचा अधिकार अधिनियमाच्या कलम १९(३) अन्वये अपील दाखल केले आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. विद्यमान जन अपिलीय अधिकारी तथा सहायक संचालक, वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, औरंगाबाद हे उपस्थित आहेत, त्यांनी असे सांगितले की, कार्यालयात उपलब्ध कागदपत्रांवरून सुनावणी घेतल्याचे दिसून येत नाही. तसेच तत्कालिन जन अपिलीय मयत झाले आहेत. माहितीचा अधिकार अधिनियम-२००५ मधील कलम ८(१) (ख) मध्ये असे आहे की, जी माहिती प्रकट केल्यामुळे न्यायालयाचा अवमान होऊ शकेल, अशी माहिती तसेच ८ (१) (ज) मध्ये असा उल्लेख आहे की, अपराध्यांचा तपास करणे किंवा त्यांना अटक करणे किंवा त्यांच्यावर खटला दाखल करणे या प्रक्रीयांमध्ये अडथळा येईल अशी माहिती, या दोन उपकलमांचा विचार करता माहिती देण्यात आली नाही असा खुलासा जन माहिती अधिकारी

तथा सहाय्यक रासायनिक विश्लेषक यांनी केला. तसेच त्यांचेकडे विषयांकित गुन्हा प्रकरणी डिनेचर्ड स्पिरीट चे सॅम्पल ॲनालिसीसाठी ज्यांचेकडून प्राप्त झाले होते, त्यांना (निरीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क, सीमा तपासणी नाका, पळासनेर, तालुका शिरपूर, जिल्हा धुळे) तपासणी झाल्यानंतरचा अहवाल पाठविला आहे. तसेच गुन्हा रजिस्टर नं.१/९५ व २/९५ हे दोन्ही गुन्हे शिरपूर कोर्टात न्यायप्रविष्ट आहेत व या दोन्ही गुन्ह्यातील इसमांविरुद्ध अधिपत्रे (वारंट) काढलेली आहेत, असे निरीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क यांचेकडून त्यांचे पत्र दिनांक २८/१२/२००९ नुसार माहिती प्राप्त केली आहे. अशा परिस्थितीत प्रकरण न्यायप्रविष्ट असल्याने व अंतिम निकाल लागला नसल्याने माहिती देण्यात आली नाही असा युक्तीवाद केला. उपरोक्त विवेचन पाहता जन माहिती अधिकारी यांनी माहिती नाकारण्याची केलेली कार्यवाही योग्य आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलीर्थी उपस्थित नक्ते. त्यामुळे त्यांचे म्हणणे ऐकुन घेता आले नाही. तथापि, उपरोक्त विवेचनावरुन अपील निकाली काढण्यात येत आहे.

आदेश

१. अपील क्र.६७/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक दिनांक १९-११-२०१०	(मा. हि. शहा) राज्य माहिती आयुक्त, खंडपीठ नाशिक
प्रत,	
१	श्री. प्रभाकर आनंदा येवले, १०२ बालाजी टेरेस, पहिला मजला, वॉर्ड नं.७, श्रीरामपुर, जिल्हा अहमदनगर-४१३ ७०९
२	जन माहिती अधिकारी तथा प्रादेशिक न्यायसहायक, वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, निजाम बंगला परिसर, छावणी, औरंगाबाद यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
३	जन अपिलीय अधिकारी तथा प्रादेशिक न्यायसहायक, वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, निजाम बंगला परिसर, छावणी, औरंगाबाद यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
४	निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सिआर/१८९१
निर्णय दिनांक १९-११-२०१०

१ श्री. किर्तीकुमार घनःश्यामदास सोलंकी : अपिलार्थी : अनुपस्थित
संपादक मुक्तीइच्छा, २९, लक्ष्मी नगर, कोरीट रोड, नंदुरबार

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा कनिष्ठ लिपीक, सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग अव्वलकुवा, जिल्हा नंदुरबार	: प्रतिवादी : उपस्थित
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा उपविभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग अव्वलकुवा, जिल्हा नंदुरबार	: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक १६/११/२००९ रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम-२००५ मधील कलम ६ (१) नुसार त्यांचा अर्ज दिनांक ०१/०७/२००९ अन्वये जन माहिती अधिकारी सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग, अव्वलकुवा, जि.नंदुरबार यांचेकडे दिनांक ०१/०४/२००८ ते ३०/०६/२००९ या कालावधीत सुरु असलेल्या व झालेल्या सर्व योजनांअर्तर्गत कामांची सुची, झालेला खर्च वगैरे मुद्यांवर माहिती मागितली आहे व माहिती नोंदणीकृत पोस्टाद्वारे घेणार आहेत, असे अर्जात नमुद केले आहे. माहितीसाठी लागणारी फी जमा करून सुध्दा मागितलेली माहिती पुरविलेली नाही म्हणून अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ०४/०९/२००९ नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी, सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग, अव्वलकुवा, जिल्हा नंदुरबार यांचेकडे अपील दाखल केले. आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांमध्ये अपिलाचे आदेश दिसून येत नाहीत.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी म्हणून कनिष्ठ लिपीक उपस्थित आहेत व जन अपिलीय अधिकारी म्हणून विद्यमान उपविभागीय अभियंता उपस्थित आहेत. तसेच तत्कालिन उपविभागीय अभियंता उपस्थित आहेत. तत्कालिन उप विभागीय अभियंता श्री.एस.आर.सोनवणे यांनी असे सांगितले की, ते सेवा निवृत्त झाले आहेत. त्यांनी असा युक्तीवाद केला की, उपविभागीय अभियंता, अव्वलकुवा, जि.नंदुरबार यांचे पत्र दिनांक २८/०७/२००९ नुसार अपिलार्थीना, आवश्यक त्या माहितीच्या छायांकित प्रतीसाठी रुपये १५१/- एकढा खर्च अपेक्षित असल्याने रक्कम भरून माहिती घेऊन जावे, असे कळविले. अपिलार्थी यांनी दिनांक ०८/०८/२००९ रोजी रकमेचा भरणा केला व उपविभागाचे पत्र दिनांक २९/०८/२००९ नुसार आवश्यक ती माहिती अपिलार्थीना टपालाने पाठविली आहे. माहिती नोंदणीकृत पोच टपालाद्वारे पाठविण्यात आलेली नाही. माहिती पाठविण्याचा ठोस पुरावा जन माहिती अधिकारी दाखल करू

शकले नाहीत. आज सुनावणीचे दिवशी अपिलार्थी हे उपस्थित नसल्याने त्यांचे म्हणणे समजू शकत नाही. तथापि आयोगाकडे त्यांनी दाखल केलेले अधिनियमाच्या कलम १९(३) खालील अर्जातील मुद्दा हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहित धरण्यात येत आहे. या अपील अर्जात अपिलार्थी यांनी असे नमूद केले आहे रक्कम भरुनही माहिती मिळत नाही. आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व उपरोक्त विवेचन पहाता, जन माहिती अधिकारी यांना असे आदेशित करण्यात येते की, मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती ही, जन माहिती अधिकारी यांनी नोंदणीकृत टपालाने अपिलार्थीना विनामूल्य पाठवावी व त्यांनी माहितीपोटी भरलेल्या रुपये १५१/- चा भरणा त्यांना परत करावा. या रुपये १५१/- ची वसुली तत्कालिन उपविभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग अक्कलकुवा, जिल्हा नंदुरबार यांचे निवृत्ती वेतनामधून करणेबाबत योग्य ते आदेश मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, नाशिक यांनी काढावेत. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा उपविभागीय अभियंता यांनी अपिलाची सुनावणी घेतली नाही व आदेश निर्गमित केले नाहीत. अशाप्रकारे त्यांनी अधिनियमातील तरतुदीचे उल्लंघन केले. तथापि तत्कालिन उपविभागीय अभियंता आता सेवानिवृत्त झालेले असल्याने, याबाबत कोणतेही आदेश नाहीत.

प्रसंगवशात, या प्रकरणात असे दिसून येते की, उपस्थित कनिष्ठ लिपीक व उपविभागीय अभियंता हे त्यांना जन माहिती अधिकारी व अपिलीय अधिकारी घोषित करणेबाबतचे सक्षम अधिकायांचे आदेश दाखवू शकले नाहीत व या प्रकरणात जन माहिती अधिकारी हे उपविभागातील कनिष्ठ लिपीक आहेत असे एका उपविभागीय अभियंत्याने सांगितले. तर उपविभागातील सर्व ५ कनिष्ठ अभियंता हे जन माहिती अधिकारी आहेत असे दुस-या उपविभागीय अभियंता यांनी सांगितले. आयोगासमोर सा. बां. विभागाच्या, उपविभागाच्या ज्या विविध सुनवण्या झाल्या त्यावरुन असे निर्दर्शनास येते की, सा.बां. प्रादेशिक विभाग, नाशिकमध्ये जन माहिती अधिकारी, अपिलीय अधिकारी यांच्या नेमणूकीमध्ये एकवाक्यता (Uniformity) नाही. उपविभागांमध्ये कनिष्ठ लिपीक, वरिष्ठ लिपीक, शाखा अभियंता, उपविभागीय अभियंता असे वेगवेगळे जन माहिती अधिकारी आहेत. त्या त्या कार्यकारी अभियंता यांनी त्यांच्या मनात येईल त्याप्रमाणे आदेश काढलेले दिसतात. विभागामध्ये प्रथम लिपीक, उपकार्यकारी अभियंता असे वेगवेगळे जन माहिती अधिकारी आहेत.

काही विभागातील उपविभागांमध्ये उपविभागीय अभियंता यांना जन माहिती अधिकारी व विभागातील उपकार्यकारी अभियंता यांना अपिलीय अधिकारी म्हणुन नेमलेले आहे. हे दोनही अधिकारी (उपविभागीय अभियंता व उपकार्यकारी अभियंता) एकाच दर्जाचे आहेत. अधिनियमातील तरतूदीनुसार अपिलीय अधिकारी हा जन माहिती अधिकारी यांचेपेक्षा वरिष्ठ दर्जाचा असणे आवश्यक आहे. त्यामुळे अशा प्रकरणी कार्यकारी अभियंता यांना अपिलीय अधिकारी म्हणुन घोषित करणे गरजेचे आहे.

लिपीक दर्जाच्या कर्मचा-यास (कनिष्ठ लिपीक, प्रथम लिपीक) नागरीकांशी, वरिष्ठ/कनिष्ठ कार्यालयाशी स्वतंत्रपणे पत्रव्यवहार करण्याचे अधिकार नाहीत. त्यामुळे जरी त्यांना जन माहिती अधिकारी म्हणुन नेमले असले, तरीही त्यांचे वरिष्ठ अधिकारी सर्व पत्रव्यवहार करतात. त्यामुळे जन माहिती अधिकारी म्हणून नेमणूक करतांना त्या पदाची क्षमता, योग्यता, अधिकारीता याचा विचार होणे गरजेचे आहे. या प्रकरणी सर्व पत्रव्यवहार उपविभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग अक्कलकुवा यांचे सहीने करण्यात आलेला आहे त्यामुळे या कार्यालयातील कनिष्ठ स्तरावरील लिपीकांना जन माहिती अधिकारी म्हणून घोषित करणे उचित नाही. कारण, उपविभागातील लिपीकास त्यांचे स्तरावर कोणताही पत्रव्यवहार स्वतंत्रपणे करणेचा अधिकार नाही. त्यामुळे माहितीचा अधिकार अधिनियमाची योग्य प्रकारे अंमलबजावणी होण्यासाठी जन माहिती अधिकारी या पदावर जबाबदार अधिका-याची नेमणूक करणे आवश्यक आहे व यासाठी उपविभागासाठी उपविभागीय अभियंता हे जन माहिती अधिकारी म्हणून व त्यांचे वरिष्ठ कार्यकारी अभियंता यांना अपिलीय अधिकारी म्हणून घोषित करणे गरजेचे आहे. तसेच कायद्याची योग्य प्रकारे अंमलबजावणी होणेच्या दृष्टीने, विभागीय कार्यालयामध्ये उप कार्यकारी अभियंता यांना जन माहिती अधिकारी व कार्यकारी अभियंता यांना अपिलीय अधिकारी म्हणून घोषित करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे. मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (प्रादेशिक) विभाग नाशिक यांनी अधिनियमाच्या कलम ५(१) नुसार जन माहिती अधिकारी घोषित न केल्याने माहितीचा अधिकार अधिनियम-२००५ अंतर्गत होणा-या कार्यवाहीवर विद्यमान मुख्य अभियंता यांचे काही नियंत्रण नाही, असे आयोगास आढळून आले आहे. माहितीचा अधिकार अधिनियम-२००५ मधील कलम ५ (१) मध्ये असे स्पष्ट केले आहे की, प्रत्येक सार्वजनिक प्राधिकरणाने त्यांचे अखत्यारीतील सर्व प्रशासकीय युनिटांमध्ये किंवा कार्यालयामध्ये जन माहिती अधिकारी म्हणून पदनिर्देशित करावयाचे

आहे. तरी, मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (प्रादेशिक) विभाग, नाशिक यांनी त्यांचे अखत्यारीतील सर्व युनिटमध्ये किंवा कार्यालयामध्ये जन माहिती अधिकारी म्हणून घोषित करणेसाठी आदेश काढले नसल्यास, तसे एकत्रित आदेश काढून आदेशाची अंमलबजावणी सर्व युनिटमध्ये/उपविभागांमध्ये होईल, हे पाहण्याची शिफारस करण्यात येत आहे. तरी, मुख्य अभियंता सा. बां. प्रादेशिक विभाग, नाशिक यांनी त्यांचे अखत्यारीतील सर्व मंडळ कार्यालये, सर्व विभागीय कार्यालये, उपविभागांमध्ये जन माहिती अधिकारी, जन अपिलीय अधिकारी यांच्या नियुक्तीचे आदेश निर्गमित करून राज्य माहिती आयोग, नाशिक खंडपीठ यांना अनुपालन अहवाल सादर करावा. यासाठी या निर्णयाची एक प्रत मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (प्रादेशिक) विभाग, नाशिक आणि सचिव सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना अग्रेषित करावी.

आदेश

१. अपौल क्र.१८९१/२००९ अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
२. अपिलार्थी यांनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली, व जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थी यांना पूर्वी साध्या टपालाने पाठविलेली माहिती पुन्हा नोंदणीकृत टपालाने हे आदेश प्राप्त होताच ४ दिवसात विनामूल्य पाठवावी.
३. अपिलार्थी यांनी माहितीपोटी भरलेले शुल्क रु.१५१/- इतके त्यांना, हे आदेश निर्गमित होतच चार दिवसांच्या आत परत करावे.

नाशिक

दिनांक १९-११-२०१०

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. किर्तीकुमार घनःश्यामदास सोलंकी, संपादक मुक्तीइच्छा, २९, लक्ष्मीनगर, कोरीट रोड, नंदुरबार.
- २ जन माहिती अधिकारी, सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग, अव्वलकुवा, जिल्हा नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी, सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग, अक्कलकुवा, जिल्हा नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना माहितीस्तवयांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (प्रादेशिक) विभाग, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सिआर/१८९२
दिनांक १९-११-२०१०

१ श्री. चंद्रकांत बापू पाडवी : अपिलार्थी : उपस्थित
मु.पो.जमाना, ता.अक्कलकुवा, जि.नंदुरबार

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा सहायक प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा, जि.नंदुरबार	: प्रतिवादी : उपस्थित
प्रत्यक्षात : जन माहिती अधिकारी तथा सचिव, सातपुडा सर्वोदय मंडळ, धडगांव, जि.नंदुरबार.	उपस्थित
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा, जि.नंदुरबार	: प्रतिनिधी उपस्थित

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक ०७/१२/२००९ रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम-२००५ मधील कलम ६(१) नुसार त्यांचा अर्ज दिनांक १५/१०/२००९ अन्वये माहिती अधिकारी तथा सहायक प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा, जि.नंदुरबार यांचेकडे श्री.सुरेंद्रनाथ पाण्डेय, मुख्याध्यापक, अनुदानित आश्रमशाळा, जमाना, ता.अक्कलकुवा यांची शैक्षणिक कागदपत्रे जसे की, दहावी, बारावी, शास्त्री, शिक्षण शास्त्री या पदव्यांचे गुणपत्रक वगैरे कागदपत्रे मागितली आहेत. आवश्यक ती माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ११/११/२००९ नुसार जन अपिलीय अधिकारी तथा प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा, जि.नंदुरबार यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

जन माहिती अधिकारी यांनी असे सांगितले की, आज धडगाव, जिल्हा नंदुरबार या भागात पाऊस पडत असल्याने जन माहिती अधिकारी तथा सहायक प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा, जि.नंदुरबार तसेच जन अपिलीय अधिकारी तथा प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा, जि.नंदुरबार यांचे प्रतिनिधी व सातपुडा सर्वोदय मंडळ, धडगाव या संस्थेचे सचिव यांना सुनावणीसाठी येण्यास उशिर झाला व ते सकाळऐवजी दुपारनंतर उशिरा पोहोचले. पोहचल्यानंतर त्यांनी म्हणणे मांडण्यासाठी संधी देण्याची विनंती केली व त्यांची विनंती मान्य करून त्यांचे म्हणणे ऐकण्यात आले.

अपिलार्थी हे आज सुनावणीच्या वेळी सकाळी हजर आहेत व त्यांनी असे सांगितले की, अद्याप माहिती मिळाली नाही. अपिलार्थी यांचेकडे असलेली कागदपत्रे पाहिली असता असे दिसून आले की, सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १७/११/२००९ नुसार अध्यक्ष, सातपुडा सर्वोदय मंडळ, धडगाव, ता.धडगाव, जि.नंदुरबार यांना असे कळविले की, स्वयंसेवी संस्था अनुदानित आश्रमशाळेतील नेमणूकीचे तसेच त्यांचे रेकॉर्ड जतन करण्याचे अधिकार संस्थेला असल्याने संबंधितांना ही माहिती पुरवावी. तथापि हे पत्र मिळण्याअगोदरच अपिलार्थीच्या पूर्वीच्या दिनांक २२/०९/२००९ व ०७/१०/२००९ च्या वेगळ्या अर्जाना उद्देशून सचिव, सातपुडा सर्वोदय मंडळ, धडगांव, ता.धडगांव, जि.नंदुरबार यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २९/१०/२००९ नुसार उत्तर दिले होते.

अपिलीय अधिकारी तथा प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा, जि.नंदुरबार यांनी अपिलाची सुनावणी घेतलेली दिसून येत नाही. तसेच कोणताही आदेश पारित केलेबाबत नस्तीमध्ये कागदपत्रे उपलब्ध नाहीत. सुनावणीचे वेळी जन अपिलीय अधिकारी यांचे प्रतिनिर्धार्णी असे सांगितले की, अपिलार्थी यांनी केलेल्या प्रथम अपीलाचा अर्ज त्यांचेकडे पोहचलेला नाही. अपिलार्थीने दिलेल्या त्यांच्या अर्जाची छायांकित प्रत नस्तीमध्ये उपलब्ध आहे, त्यावरही पोहोच असलेबाबत सही, शिक्का दिसून येत नाही. त्यामुळे प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचे म्हणणे ग्राह्य धरण्यासारखे आहे.

सचिव, सातपुडा सर्वोदय मंडळ, धडगांव यांनी असे सांगितले की, त्यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम-२००५ च्या कलम ८ नुसार माहिती नाकारल्याचे अपिलार्थीना दिनांक २९/१०/२००९ चे पत्रान्वये जरी कळविले असले तरी ते दुर्गम भागातील असुन त्यांना विषयांकित प्रकरणी योग्य मार्गदर्शन मिळू शकले नाही. संबंधित मुख्याध्यापक हे शाळेमधे बरेच वर्षापासुन काम करतात व त्यांची शैक्षणिक कागदपत्रे ब-याच वर्षापूर्वीची असल्याने संस्थेकडे उपलब्ध नक्ती व माहिती नाकारता येते असे चुकीचे मार्गदर्शन मिळाल्याने अपिलार्थीना चुकीचे पत्र दिले आहे. आज सुनावणीच्या वेळेस मुख्याध्यापकही उपस्थित आहेत व त्यांनी, त्यांच्या मूळ गांवी जावून प्रमाणपत्रे शोधून काढली असे नमूद केले. आता १० वी, १२ वी व पदव्यांची सर्व मूळ प्रमाणपत्रे मुख्याध्यापक यांनी सोबत आणली आहेत व त्यांच्या झेरॉक्स प्रती देण्याची तयारी आहे. एकंदरीत असे दिसून येते की, माहिती देण्यामध्ये टाळाटाळ करण्याची प्रवृत्ती नाही. अपिलार्थी यांनी त्यांच्या

मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली कागदपत्रे त्यांना विनामूल्य ८ दिवसात नोंदणीकृत टपालाद्वारे पाठवावी.

आदेश

अपिलार्थी यांनी त्यांचे मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती, जन माहिती अधिकारी तथा सचिव, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा, जि.नंदुरबार यांनी त्यांना विनामूल्य, ८ दिवसात नोंदणीकृत टपालाद्वारे पाठवावी.

नाशिक

दिनांक १९-११-२०१०

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. चंद्रकांत बापू पाडवी, मु.पो.जमाना, ता.अक्कलकुवा, जि.नंदुरबार
- २ जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा, जि.नंदुरबार, यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा, जि.नंदुरबार, यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.